

Rozwój turystyki uzdrowiskowej w gminie Mielnik

The development of wellness tourism in Mielnik commune

Mikołaj Jalinik

Politechnika, Białostocka, Wydział Zarządzania, Katedra Turystyki i Rekreacji

Abstract

The article presents opportunities for medical tourism development in Mielnik municipality which possess impressive natural, cultural, landscape values and favourable microclimate. Till now no resolute action has been taken to extend tourist base which might help tourists to straighten their physical and mental health. To accomplish the proposed enterprise of tourist potentials' development in north-eastern part of Podlaskie voivodship involvement of local and voivodship authorities is needed.

Keywords: *wellness tourism, Mielnik commune, forms of tourism, development of tourism*

Wstęp

Wzrost zamożności społeczeństwa polskiego połączony z rozwojem urbanizacji skutkuje zwykle stałym rozwojem aktywności rekreacyjnej i turystycznej ludności. Turystyka uzdrowiskowa w Polsce posiada dwustuletnią tradycję. Wiodącym celem turystyki uzdrowiskowej jest regeneracja zdrowia fizycznego i psychicznego. Samo pojęcie „turystyka uzdrowiskowa” jest trudne do zaakceptowania. Tak nazwał określony rodzaj działalności turystycznej J. Wolski¹, specjalizujący się w zagadnieniach wyjazdów do uzdrowisk. Turystyka uzdrowiskowa uprawiana jest w miejscowościach, gdzie nie ma przemysłu, jest czyste środowisko przyrodnicze, cisza, spokój, sprzyjające warunki klimatyczne, jako naturalny środek regeneracyjno-leczniczy. Aby mógł się rozwijać taki rodzaj turystyki, niezbędne są zasoby

---

¹ Wolski J., 1979. *Profilaktyczne, lecznicze i rehabilitacyjne funkcje turystyki*. (w:) *Potrzeby społeczne turystyki*, Wyd. GKTiIT, Warszawa, s. 73.

naturalne, takie jak: wody mineralne, peloidy (odmiany borowin stosowane do kąpeli i okładów), urozmaicony krajobraz, walory przyrodnicze, atrakcyjne położenie i sprzyjający mikroklimat. Do turystyki uzdrowskiej można zaliczyć wczasy dla osób z różnymi schorzeniami oraz wszystkie formy aktywnego wypoczynku, podczas których turysta uczestniczy w zajęciach leczniczo-rekreacyjnych. Każdy rodzaj turystyki przynosi wiele korzyści zdrowiu ludzkiemu, jednak szczególnie wartości tkwią w turystyce uzdrowskiej.

Turystyka uzdrowska, oprócz wartości zdrowotnych stanowi ważny czynnik aktywizacji gospodarczej danego obszaru. Poprzez inwestycje turystyczne i paraturystyczne stwarzane są nowe miejsca pracy i dają to dodatkowe źródło dochodów stałym mieszkańcom i wymusza działania na rzecz środowiska przyrodniczego i ochrony zabytków kultury. Jak dotychczas, na obszarze województwa podlaskiego funkcjonują tylko dwa uzdrowiska – w Augustowie i Supraślu. Usługi lecznicze świadczy jedynie uzdrowisko w Augustowie. Leczy się głównie choroby układu krążenia, narządu ruchu i reumatyczne. W trakcie zagospodarowania infrastrukturalnego znajduje się miasto Supraśl, które w roku 2001 uzyskało status miasta uzdrowskiego.

Gmina Mielnik byłaby kolejnym obszarem stwarzającym możliwość poprawy zdrowia fizycznego i psychicznego. Jest to gmina niewykorzystanych szans w województwie podlaskim, w którym z dobrym skutkiem może rozwijać się turystyka uzdrowska.

Celem artykułu jest wskazanie możliwości rozwoju turystyki uzdrowskiej w miejscowości, która nie była i nie jest dostrzegana przez władze lokalne i wojewódzkie. Posiada bogate walory przyrodnicze, krajobrazowe, kulturowe i zdrowotne. Artykuł powinien być inspiracją do podjęcia dyskusji i analizy, a w konsekwencji działalności, zmierzających do utworzenia w najbliższym czasie miejscowości uzdrowskiej z gminy Mielnik.

1. Ogólna charakterystyka gminy Mielnik

Gmina Mielnik (rysunek1) jest najbardziej wysuniętym na południowy wschód obszarem powiatu siemiatyckiego (woj. podlaskie). Położona jest na Wysoczyźnie Drohiczyńskiej. Od wschodu graniczy z Białorusią, a od południa z rzeką Bug, jedną z najpiękniejszych rzek Polski. Ponadto graniczy z gminami: Siemiatycze i Nurzec Stacja oraz powiatem łosickim. Dodatkowo obszar wysoczyzny poprzdzielany jest dolinami dopływów Bugu - Mętnej i Moszczoniej. Najwyższym

wzgórzem moreny czołowej jest „Góra Uszeście” wznosząca się na wysokość 204 m n.p.m².

O bogactwie środowiska przyrodniczego gminy świadczą duże kompleksy leśne. Na jej obszarze występuje największy w powiecie siemiatyckim wskaźnik lesistości, który wynosi 60% z bogatym runem leśnym (grzyby, jagody, maliny, jeżyny). Obszar gminy wynosi 196,24 km², z ogólną liczbą 2708 mieszkańców, na którym użytki rolne stanowią 35%. W związku z występowaniem unikalnych walorów przyrodniczo-krajobrazowych na obszarze gminy znajdują się:

- Park Krajobrazowy „Podlaski Przełom Bugu”;
- rezerwat przyrody "Góra Uszeście", chroniący roślinność kserotermiczną;
- rezerwat przyrody "Grąd Radziwiłłowski";
- zespół przyrodniczo-krajobrazowy "Głogi" – dobrze zachowane twory polodowcowe w postaci licznych wzniesień poprzecinanych siecią wąwozów.

Źródło: opracowanie własne.

Rys.1. Obszar gminy Mielnik

Na obszarze gminy występują rzadkie gatunki kserotermiczne. Ponadto gmina Mielnik położona jest na obszarze Zielonych Płuc Polski, w regionie zwanym Nadbużańskim Podlasiem, w otoczeniu 12 pomników przyrody. Na jej powierzchni poza walorami środowiskowymi występują termiczne wody solankowe, które jak dotychczas nie zostały wykorzystane do celów leczniczych. Wstępne eksperty-

² Witryna internetowa: <http://www.mielnik.com.pl>, stan z dn. 03.09. 2010 r.

zy wykazały duże wartości lecznicze wód solankowych, na bazie których można rozwijać wodolecznictwo. Z sąsiadujących gmin jest możliwość pozyskania borowin, które z powodzeniem będą służyły do leczenia stawów i chorób reumatycznych. Stąd też bezprecedensowo Mielnik może ubiegać się o status uzdrowiska. O swoistości i niepowtarzalności tego miejsca decydują walory przyrodniczo-krajobrazowe doliny Bugu, takie jak:

- naturalne koryto rzeczne z licznymi skarpami, rozległymi łąkami i pastwiskami, meandrami, mieliznami, wyspami, z przepięknymi starorzeczami, które nie istnieją dziś w Europie - wysokie krawędzie wysoczyzny morenowej, z rozległą panoramą widokową na dolinę Bugu (Góra Zamkowa w Mielniku, punkt widokowy w Niemirowie);
- bogactwo fauny i flory z dużym udziałem rzadkich, ginących i chronionych roślin;
- liczne pomniki przyrody;
- leśne oazy ciszy i spokoju.

Obszar gminy bogaty jest również w walory antropogeniczne, które w znacznej mierze skoncentrowane są w największym ośrodku turystycznym w Mielniku. Walory antropogeniczne to głównie zabytki architektury sakralnej, takie jak: kościoły, cerkwie, kaplice, synagogi, młyny, wiatraki. Gmina Mielnik słynie także z eksploatowanych od stuleci złóż kredy, która służy jako cenny surowiec budowlany i do produkcji kredy szkolnej. Budżet gminy zasila przepompownia ropy, która znajduje się o kilka kilometrów od Mielnika, we wsi Adamowo. Stąd tłoczona jest ropa naftowa rurociągiem "Przyjaźń" do państw europejskich³.

2. Warunki rozwoju rodzajów i form turystyki w gminie

Szczególnie sprzyjające warunki rozwoju na wymienionym obszarze posiada turystyka wiejska, a głównie jej forma - agroturystyka. Gmina Mielnik jest rejonem o znacznej liczbie funkcjonujących gospodarstw agroturystycznych. Dość prężnie, poza turystyką wiejską, rozwija się turystyka weekendowa i krajoznawcza, która bazuje się na unikatowych walorach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych. Gmina Mielnik jest dogodnym miejscem, z którego można odwiedzić: Drohiczyn, Sarnaki, Klimczyce, Grabarkę, Ciechanowiec, Korczew czy znaną stadninę koni arabskich w Janowie Podlaskim. Jest to obszar, na którym poza turystyką

---

³ Witryna internetowa: <http://www.mielnik.com.pl>, stan z dn. 09.03.2010 r.

uzdrowiskową z powodzeniem mogą rozwijać się inne rodzaje i formy turystyki. Ruch turystyczny koncentruje się w głównej mierze w dolinie rzeki Bug. Na obszarze gminy Mielnik funkcjonuje osiemnaście gospodarstw agroturystycznych oraz dwa pensjonaty (Panorama, Ostoja). Przy zwiększonym ruchu turystycznym na pewno wymienione obiekty nie zaspokoją potrzeb turystów, ale z powodzeniem może powstać hotel, który służyłby kuracjom i wszystkim zainteresowanym wypoczynkiem w gminie Mielnik.

Poza wymienionymi obiektami świadczącymi usługi turystyczne do dyspozycji turystów są: Samorządowy Ośrodek Wypoczynkowy, prowadzony przez samorząd gminy Mielnik (21 miejsc noclegowych w domkach kempingowych, dostępnych jedynie w sezonie turystycznym), Ośrodek Wypoczynkowy OSP, zarządzany przez Urząd Gminy Mielnik (38 miejsc noclegowych, dostępny w okresie całego roku). Dodatkowo występują również dwa pola namiotowe w uroczysku Głogi i Topolina. Największą jednak liczbę miejsc noclegowych dostarczają gospodarstwa agroturystyczne. Analizując istniejącą bazę gastronomiczną, wymienić należy trzy lokale gastronomiczne: restaurację Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”, bar „Pod Beczułką” oraz restaurację „Panorama”. W Mielniku znajdują się również niewielkie wypożyczalnie sprzętu wodnego i sportowego, dzięki czemu organizowane są przeprawy promowe na rzece Bug. Jest to kolejny argument, że przebywający kuracjusze poza zabiegami leczniczymi mogliby korzystać z wielu innych atrakcji. Należy jednak stwierdzić, że w chwili obecnej tego rodzaju atrakcje organizowane są zbyt rzadko. Największym niedociągnięciem władz samorządowych jest niemal zupełny brak infrastruktury służącej turystyce wodnej na rzece Bug.

Przez gminę Mielnik przebiega niewielka liczba szlaków turystycznych o łącznej długości 105 km, z dodatkowo wyodrębnionym szlakiem wodnym. Uwzględniając potrzeby turystów, zauważa się wyraźny brak szlaków turystycznych i ich zagospodarowania. Warto podkreślić, że Mielnik posiada dogodne zaplecze do rozwoju sportu i rekreacji. Jest wybudowane pełnowymiarowe boisko do piłki nożnej oraz hala widowiskowo-sportowa. Obiekty te służą w znacznej mierze ludności miejscowej, ale z powodzeniem mogliby korzystać turyści i sportowcy różnych dyscyplin organizując obozy sportowe i różnego rodzaju turnieje. Wskazaniem przedsięwzięciem byłoby wybudowanie mostu na rzece Bug, który połączyłby gminę z województwem lubelskim i mazowieckim oraz zorganizowanie przejścia granicznego do Białorusi dla ruchu turystycznego w Tokarach (gmina Mielnik). Zauważalny jest brak punktów informacji turystycznej, szlaków rowerowych i pieszych. W celu zwiększenia ruchu turystycznego w gminie Mielnik należałoby stworzyć możliwość budowy zbiorników wodnych małej retencji o wielorakim wykorzystaniu u zbiegu rzek Miętna i Moszczona.

Gmina Mielnik stanowi część Rejonu Nadbużańskiego, zaliczonego w Strategii Rozwoju Województwa Podlaskiego do rejonów posiadających najkorzystniejsze warunki do rozwoju turystyki uzdrowskiej, jak również wodnej i wypoczynku sezonowego. Jedną z ciekawych atrakcji mógłby być spływ tratwami, który również nie jest spopularyzowany.

Analiza walorów turystycznych oraz zasobów naturalnych wskazuje, że gmina Mielnik posiada dogodne warunki do rozwoju wymienianych rodzajów i form turystyki, a głównie uzdrowskiej, z perspektywą utworzenia przężnego uzdrowska nad rzeką Bug. Mielnik to także „raj” dla wędkarzy. Pod koniec czerwca każdego roku odbywają się Ogólnopolskie Zawody Wędkarskie o Puchar Przewodniczącego NSZZ Solidarność. Z kolei miłośnicy muzyki folkowej rokrocznie w sierpniu mogą podziwiać występy zespołów folklorystycznych. Wiele atrakcji dostarczają mieszkańcom i przybyłym turystom Ogólnopolskie Prezentacje Kultury Mniejszości Narodowych - Muzyczne Dialogi Nad Bugiem. Prezentowany jest dorobek wszystkich mniejszości narodowych i etnicznych mieszkających w Polsce. Imprez tego rodzaju może być znacznie więcej i mogą być organizowane częściej. Są tu dogodne warunki, urozmaicony krajobraz, ale brakuje odbiorców i „siły napędowej” w postaci działaczy, którzy z miasteczka Mielnik mogliby utworzyć miasto uzdrowskie.

3. Turystyka uzdrowska szansą rozwoju gminy Mielnik

Celem turystyki uzdrowskiej jest odnowa sił fizycznych i psychicznych w wyniku przemęczenia, wyczerpania lub przebytych chorób. Tylko aktywny wypoczynek i właściwie dostosowany zestaw ćwiczeń może być receptą na poprawę zdrowia każdego człowieka. Obszarami o optymalnych warunkach sprzyjających odnowie sił są między innymi uzdrowska. Polska posiada 35 uzdrowsk usytuowanych głównie na terenach górskich i podgórskich oraz ponad 65 uzdrowsk potencjalnych, które mają ograniczone możliwości prowadzenia działalności leczniczej, lecz po odpowiedniej adaptacji powinny być wykorzystane jako ośrodki turystyki uzdrowskiej. O walorach zdrowotnych miejscowości uzdrowskich decyduje przede wszystkim mikroklimat jako naturalny środek regeneracyjno-leczniczy.

Warunkiem korzystania z aktywnych form wypoczynku jest odpowiednie zagospodarowanie miejscowości uzdrowskich, zwłaszcza zapewnienie dogodnych możliwości bytowych, urządzeń rekreacyjno-sportowych (ścieżki zdrowia,

boiska sportowe, baseny, sporty wodne i zimowe, jeździectwo, jogging) oraz kulturalnych i rozrywkowych form. Według Gaworeckiego⁴, w turystyce uzdrowiskowej odnowa sił ma charakter celu wiodącego. Z tych względów w skład turystyki uzdrowiskowej mogą być wliczone tylko te rodzaje turystyki, których cele poprawy szeroko rozumianego zdrowia dominują wśród pozostałych lub są im równorzędne. J. Wolski przez turystykę uzdrowiskową rozumie pobyt w miejscowości klimatycznej z zadaniami fizycznej i psychicznej poprawy zdrowia, dzięki aktywnemu wypoczynkowi. Nie dotyczy to ludzi chorych, ale tych, u których nie ma wyraźnej granicy pomiędzy stanem zdrowia i chorobą. Nie są to więc ludzie chorzy w klasycznym pojęciu tego słowa, lecz tacy, którzy wymagają poprawy kondycji wskutek niesprzyjających warunków dzisiejszej cywilizacji.

Gminę Mielnik charakteryzuje dobra lesistość, co jest nie tylko znaczącym czynnikiem klimatotwórczym, ale spełnia również ważne funkcje biologiczne, higieniczne, rehabilitacyjne i rekreacyjne. Rola biologiczna lasu jest szczególnie ważna dla osób chorych na zakażenia dróg oddechowych, ponieważ obok pochłaniania dwutlenku węgla i wytwarzania tlenu powstaje produkcja tzw. fitoncydów, czyli olejków eterycznych i innych składników aerozolowych o właściwościach bakteriostatycznych i bakteriobójczych. Wpływają one regenerująco i tonizująco na ustrój, pogłębiają oddech, działają w słabszym stopniu dezynfekująco, mają bardzo korzystny wpływ na błony śluzowe nosa i oskrzeli. W lasach iglastych, szczególnie w okresie letnim istnieje znaczne ich stężenie. Pochodzą one z parowania żywic sosny i świerku. Obecność fitoncydów i olejków eterycznych wyjaśnia powszechną opinię o dodatnim oddziaływaniu lasu na organizm człowieka, zwłaszcza na dzieci obciążone zakażeniami. Należy dodać, że w powietrzu leśnym znajduje się ok. 2-3 razy mniej drobnoustrojów, niż w powietrzu okolic bezleśnych. Klimat taki sprzyja również alergikom⁵.

W okolicach Mielnika pozostały jeszcze fragmenty typowej flory oraz liczne pomniki przyrody, co pozwala na spacerowanie i korzystanie ze świeżego powietrza. Atrakcją dla turystów są pojawiające dziki, łosie, sarny, zajęce, bażanty i inne ptaki, które mogą stanowić zainteresowanie osób korzystających z wypoczynku. Na poprawę zdrowia fizycznego i psychicznego może wpłynąć wędkowanie na rzece Bug czy zbieranie runa leśnego, które jest szczególnie obfite na tym obszarze.

Sposoby i możliwości wypoczynku na Ziemi Mielnickiej są szczególnie atrakcyjne. Krwawe i bezkrwawe polowania, wędkowanie, zbieranie runa leśnego, ką-

⁴ Gaworecki W.W., 2007. *Turystyka*, PWE, Warszawa, s. 31.

⁵ Witryna internetowa: http://pl.wikipedia.org/wiki/gmina_Mielnik, stan z dn. 27.10.2009 r.

piele, spływy tratwą czy turystyka piesza z namiotem, to tylko nieliczne z form zapewniających dodatkowe atrakcje przy uprawianiu turystyki uzdrowskiej. Wraz z rozwojem turystyki uzdrowskiej, niezbędne będzie podjęcie odpowiednich działań promocyjnych. Powszechnie uważa się, że dobra promocja jest kluczem do sukcesu. O tym powinna pamiętać kadra zarządzająca obiektami świadczącymi usługi turystyczne, jak i władza lokalna.

Gmina Mielnik poza walorami przyrodniczymi, kulturowymi i krajobrazowymi dysponuje bogatymi złożami termicznych wód solankowych, które są zlokalizowane na głębokości 1500 – 1600 metrów, o mineralizacji kilkunastu g/l i temperaturze 37° C. Jak dotychczas nie zostały wykorzystane do celów zdrowotnych. Wstępne ekspertyzy wykazały znaczące ich wartości lecznicze, na bazie których można rozwijać wodolecznictwo. Stąd też zadaniem gminy powinno być opracowanie strategii rozwoju i określenie kierunków lecznictwa uzdrowskiego oraz udokumentowanie występowania naturalnych surowców leczniczych. Z uwagi na występujące uwarunkowania lecznicze, Mielnik może być uznany za uzdrowsko klimatyczne lub zdrojowisko, w zależności od tego, na jaką działalność leczniczą będzie nastawiona gmina.

Jest to kolejny obszar w województwie podlaskim, który nie jest wykorzystany pod względem zagospodarowania turystycznego. Sprzyjający mikroklimat, nieskażone środowisko przyrodnicze, urozmaicona konfiguracja terenu sprzyja rozwojowi turystyki uzdrowskiej.

Wykorzystując istniejące walory turystyczne, jest możliwość utworzenia antropogenicznych atrakcji turystycznych. Turystów najczęściej „przyciągają” zbiorniki wodne, obszary leśne i pagórkowatość terenu. Gmina Mielnik posiada wszystkie atuty, upoważniające do rozbudowy infrastruktury turystycznej i paraturystycznej. Rozwój turystyki uzdrowskiej wpłynąłby na poprawę sytuacji materialnej mieszkańców gminy i województwa, a także zdrowotność mieszkańców naszego regionu i kraju.

4. Działania intensyfikujące rozwój turystyki uzdrowskiej

W rozwoju turystyki uzdrowskiej niezbędne są działania innowacyjne, mające na celu poprawę infrastruktury techniczno-ekonomicznej i społecznej. Organizując turystykę uzdrowską, należy mieć na względzie to, że pojawią się osoby o różnych schorzeniach i dolegliwościach. Najczęściej będą to osoby w różnym wieku i należące do różnych grup społecznych i zawodowych. Dlatego też powinna

być dobrze przygotowana infrastruktura turystyczna. Do najpilniejszych prac w zakresie rozwoju turystyki uzdrowiskowej w gminie Mielnik można zaliczyć:

- opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego, z uwzględnieniem budowy obiektu uzdrowiskowego i najcenniejszych układów osadniczych oraz zespołów zabytkowego budownictwa;
- wybudowanie hoteli o niższej i wyższej kategorii;
- wykonanie i umieszczenie w centrum Mielnika tablicy informacyjnej, prezentującej walory i atrakcje turystyczne gminy i gmin sąsiednich;
- wykonanie i ustawienie na drogach dojazdowych i w Mielniku drogowskazów i tablic informacyjnych o najciekawszych miejscach i obiektach zabytkowych w rejonie;
- wybudowanie na rzece Bug stacji wodnej z wypożyczalnią sprzętu wodnego;
- wydanie folderu z planem Mielnika i mapką gminy, z zaznaczeniem najważniejszych atrakcji turystycznych gminy (zabytki architektury i budownictwa wiejskiego, drewniane chaty, świątynie, kapliczki, stare cmentarze, park);
- powiększenie liczby szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych, pieszych, dydaktycznych;
- utworzenie większej liczby wypożyczalni sprzętu turystycznego;
- organizowanie skuteczniejszej promocji Ogólnopolskich Prezentacji Kultury Mniejszości Narodowych oraz spływu rzeką Bug, co spowoduje większe zainteresowanie turystów;
- poprawienie standardu bazy noclegowej i gastronomicznej;
- przygotowanie atrakcji turystycznych, jako najistotniejszego warunku wyboru miejsc do wypoczynku na obszarach emisyjnych;
- pozyskanie wyspecjalizowanej kadry do obsługi ruchu turystycznego;
- uruchomienie eksploatacji termicznych wód solankowych i umożliwienie jak najszybszego korzystania przez kuracjuszy;
- zintensyfikowanie działań promocyjnych gminy Mielnik i okolic, wykorzystując różne ich środki.

Propozycji może być znacznie więcej, ale są to najpilniejsze potrzeby związane z „uruchomieniem” turystyki uzdrowiskowej i rozwoju ruchu turystycznego na analizowanym obszarze. Zrealizowanie przynajmniej części z nich przyczyni się do zwiększonego napływu turystów i poprawy sytuacji materialnej mieszkańców i okolicznych wsi. Mielnik poza Augustowem i Supraślem jest kolejną miejscowością, która zasługuje na miano miejscowości uzdrowiskowej, tym bardziej, że spełnia wszelkie wymogi związane z turystyką zdrowotną.

Podsumowanie

Turystyka uzdrowiskowa ma wszechstronne możliwości oddziaływania na zdrowie człowieka. Do turystyki uzdrowiskowej należy zaliczyć takie rodzaje wyjazdów, w których cele zdrowotne są dominujące lub przynajmniej równorzędne z pozostałymi. Aby można mówić o zdrowotnych funkcjach turystyki, miejsce wypoczynku musi posiadać odpowiednie walory środowiska przyrodniczego: nieskażone powietrze, sprzyjający mikroklimat, występowanie wód mineralnych, borowin i innych zasobów naturalnych. Trzeba stwierdzić, że gmina Mielnik spełnia warunki do rozwoju turystyki uzdrowiskowej.

Na obszarze gminy Mielnik występują zasoby naturalne, które stanowią podstawę rozwoju działalności uzdrowiskowej. Potencjał turystyczny gminy aktualnie nie stwarza barier do rozwoju funkcji zdrowotnej, jednak wraz z napływem turystów możliwości mogą być ograniczone, z uwagi na brak infrastruktury turystycznej. Nadanie gminie statusu uzdrowiska, przyciągnie turystów celem regeneracji zdrowia fizycznego i psychicznego, a to wymaga przygotowania właściwej infrastruktury turystycznej i paraturystycznej i jednocześnie nakłada obowiązek na władze samorządowe ciągłego monitorowania potrzeb odwiedzających turystów i zaspokojenia ich oczekiwań.

W gminie Mielnik widoczny jest niedostateczny rozwój bazy noclegowej i gastronomicznej, głównie promującej kuchnię regionalną. Problemem jest także brak wyspecjalizowanej kadry do obsługi ruchu turystycznego, podczas gdy w świadomości turystów wzrasta znaczenie zdrowego stylu życia i jego propagowanie. Innym problemem jest niski poziom rozwoju infrastruktury techniczno-ekonomicznej (sieć dróg, sieć wodociągowa i kanalizacyjna, komunikacja, utylizacja odpadów) i społecznej.

Piśmiennictwo

1. Bielawska I. i in., 2001. *Turystyka w województwie podlaskim*. Wydawnictwo Politechniki Białostockiej. Białystok.
2. Gaworecki W.W., 2007. *Turystyka*. PWE, Warszawa.
3. Wolski J., 1979. *Profilaktyczne, lecznicze i rehabilitacyjne funkcje turystyki*. (w:) *Potrzeby społeczne turystyki*, Wyd. GKTiIT, Warszawa.
4. Witryna internetowa: www.mielnik.com.pl, stan z dn. 09.03.2010 r.